

CUMHURBAŞKANI
YARDIMCISI

CEVDET YILMAZ:

Yeni Dönemde Ekonomi Programımızın 3 Temel Bileşeni Olacak

2 023 Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekilliği seçimlerini geride bıraktık. Sonuçlar belli oldu, mecliste yeminler edildi, yeni kabine oluşturuldu. Artık Türkiye Yüzyılı Vizyonu çerçevesinde atılacak adımları detaylıca konuşma ve gerçekleştirme zamanı. Atlatılan pandemi, devam eden Rusya-Ukrayna Savaşı, yaşanan 6 Şubat depremleri ve ekonomik dalgalanmalar. Tüm bunları, Cumhurbaşkanı Yardımcımız Cevdet Yılmaz ile konuştuk. Cevdet Yılmaz, yedinci yılına giren 15 Temmuz darbe girişiminin acı sonuçlarını, planlanan ekonomik hamleleri, deprem bölgesindeki değişimleri, yapay zekâ ile değişen teknolojiyi ve daha fazlasını bizlere aktardı. Yoğun programı içerisinde bizlere vakit ayırarak sorularımızı yanıtlayan Cumhurbaşkanı Yardımcımıza teşekkür ediyoruz.

İlk olarak Türkiye Cumhuriyeti tarihinde, özellikle devlet yapılarında önemli dönüşümlere neden olan, ne kadar devlet özelinde ve toplumun tüm kesimlerinde acı bir tecrübe yaşatsa da birlik ruhunu tazelenen 15 Temmuz başarısız darbe girişiminin 7. yılında da devam eden etkilerini sorarak başlamak istiyorum. Sistem değişikliğinden, yargı, ordu ve bürokraside yaşanan tasfiyelere kadar devlet yapılarında büyük değişimlerin yaşandığı yedi yıldan bahsediyoruz. Darbe girişimine ilişkin açılan davaların tamamının karara bağlanması, terör yapılanmasının desifre edilmiş olması gibi unsurlar bu olayın sebep ve etkilerine daha sağlıklı bakmamızı kolaylaştırıyor, diyebiliriz. Sizce Türkiye, yaşanan dönüşümlerle birlikte bu acı hatıranın olumsuz sonuçlarını giderebildi mi? Yurt içinde ve özellikle yurt dışında hala varlığını gösteren FETÖ, Türkiye'ye olan savaşını hangi alanlarda devam ettirmeye çalışıyor ve Türkiye bu unsurlara karşı mücadelesini ne şekilde vermeye devam ettiriyor?

15 Temmuz'da yaşanan darbe girişiminin etkilerini büyük oranda gidermeyi başardık, diyebiliriz. Ancak etkileri de bir yandan sürmekte. Türkiye'de uzun zamandır sürdürdüğümüz terörle müca-

dele kapsamında, bir anlamda vesayeti de yendik o gece. 15 Temmuz direnişi bunun en büyük göstergesidir.

Darbe girişimine karşı vatandaşlarımızın yekvücut olup kıyama durması, bir yandan da toplumuzda var olan demokrasiye sahip çıkma arzusunu da güçlendirdi diyebiliriz. Bir daha Türkiye'de bu ve benzeri yapılara halkımızın bakışı da eskisi gibi olmayacaktır. Vatandaşımız kuzu postu giymiş kurdu da net bir şekilde ayırt etme tecrübesine sahip oldu.

Darbe girişimi sonrası suçluların tespit edilerek adaletin önüne çıkarılması ve kurumların reorganizasyon süreci de bir o kadar hassas ve zor süreçlerdi. Türkiye gerek siyasi gerek ekonomik gerekse toplumsal olarak bu zor zamanların üstesinden millet ve devlet el ele omuz omuza şiarıyla gelmesini bildi. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde kararlı bir duruş sergilenerek darbe girişiminin etkileri en aza indirildi. FETÖ yapılanmasının etkilerinin tamamıyla ortadan kalktığını elbette söyleyemeyiz. Bu yüzden, FETÖ ile, terör ile mücadele noktasında rehavete asla kapılmamamız gerekiyor. Halihazırda FETÖ, bazı ülkelerin ve yapıların enstrümanı olarak kullanılmaya devam

ediyor. Bu girişimde olan ülkeleri zaman zaman görüyoruz. Ancak Türkiye'nin kararlı duruşu ve tavizsiz mücadelesi devam ettiği sürece, burada da net bir sonuç alıp yurt dışında da FETÖ'nün bittiğini göreceğiz.

FETÖ ile mücadele; siyasi, ekonomik, sosyal yapılanmalarının desifre edilerek çökertilmesi bakımından yurt içinde devam ediyor. Diğer yandan yurt dışındaki yapılanma ve faaliyetleri de takip edilerek, küresel iş birliği içerisinde hukuk zemininde devam ediyor.

HALK, SİSTEM TERCİHİNİ SON SEÇİMLE GÖSTERMİŞTİR

15 Temmuz darbe girişimi sonrası ortaya çıkan devletin yeniden yapılandırılması zorunluluğuna müteallik olarak ortaya çıkan Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde beş yılı geride bıraktık ve yeni bir beş yıllık periyoda giriyoruz. Muhalefetin ise seçim öncesi bu sisteme karşı olarak ortaya koymaya çalıştığı "Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem" en fazla reklamını yaptığı vaadiydi. Peki sizce beş yıllık süreçte yeni sistem, vaatlerini gerçekleştirebildi mi? Yeni dönemde eski sisteme kıyasla bu

15 Temmuz sonrası, suçluların tespiti ve adalet önüne çıkarılması ve kurumların reorganizasyon süreci bir o kadar hassas ve zor süreçlerdi. Türkiye gerek siyasi gerek ekonomik gerekse toplumsal olarak bu zor zamanların üstesinden millet ve devlet el ele omuz omuza şiarıyla gelmesini bildi. Bir daha Türkiye'de bu ve benzeri yapılara halkımızın bakışı da eskisi gibi olmayacaktır. Vatandaşımız kuzu postu giymiş kurdu da net bir şekilde ayırt etme tecrübesine sahip oldu.

sistemin ne gibi farklı etkilerini gözlemleyebileceğiz?

Yeni sistem, yakın zamanda yaşadığımız bölgesel ve küresel krizlere karşı alınan kararların hızlı ve etkin olmasını sağladı. Yaşadığımız pandemi sürecinde aşı tedariki başta olmak üzere o dönemde alınan tüm kararların, hızla ve etkili bir şekilde alınması gerekiyordu. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ve güçlü siyasi irade, bunu sağlamış oldu. Hem sağlık hem ekonomi hem de jeopolitik olarak krizlerin çıktığı küresel istikrarsızlık dönemlerinde biz, karar alma mekanizmalarının eski sisteme göre farkını, hızını ve etkinliğini açık bir şekilde tecrübe etme imkanına sahip olduk. Yeni sistem pandemide olduğu gibi, ekonomide, dış ilişkilerde yaşanabilecek pek çok soruna çözüm üretti. Yeni sistem, etkilerinin tam olarak anlaşılması ve olgunlaşması için henüz çok genç, 5 yaşında. Vatandaşlarımızın büyük desteği ile referandumla kabul edilen bu sistem; gelişime açık, dinamik ve toplumsal ihtiyaçlara cevap verme esnekliğine sahip. Milletimiz bu sistemin avantajlarını 5 yılda hem Türkiye’de hem dünyada yaşanan

Bundan sonra da 2053, 2071 gibi uzun vadeli vizyonumuz içinde, planlı ve programlı çalışma anlayışı ile yolumuza devam edeceğiz. Milletın talep ve beklentileri, rotamızı çizecektir. Bir yandan devletimizin standartlarını yükseltmeye, temel hak ve özgürlüklerini geliştirmeye devam ederken diğer yandan kalkınmamızı sürdüreceğiz ve yüksek gelirli ülkeler ligine gireceğiz.

badirelerde kendi hayatlarındaki etkisiyle görmüş oldu. Özellikle 6 Şubat Kahramanmaraş merkezli yaşadığımız deprem felaketlerinde ve pandemide Cumhurbaşkanımızın liderliğinde alınan hızlı kararların uygulama süreçleri ile mekanizmaların süratle ve etkin bir biçimde çalışmaları, yaraların sarılması noktasında ciddi bir fark oluşturdu. Deprem etkilerinin azaltılması, şehirlerin yeniden ihyası ve imarı noktasında bu etkileri önümüzdeki dönemde de görmeye devam edeceğiz.

Eski yönetim sistemine dönüş, muhalefet partileri tarafından vaat edildi. Bu vaatle birlikte muhalefetin iddia ve talepleri, son seçimlerde vatandaşlarımız tarafından net bir şekilde reddedildi ve sistem tartışmaları da son bulmuş oldu.

Seçimden sonra eski dönemlerde olan koalisyon pazarlıklarına şahit olmamız, Sayın

Cumhurbaşkanımızın TBMM’de yemin töreninden sonra aynı gün kabinesinin ilanı, yeni sistemin siyasi istikrarı üretme gücünü bir kere daha göstermiştir.

“KİM YAPAR” SORUSUNUN DEĞİŞMEYEN CEVABI

Ağustos’ta AK Parti 22’inci kuruluş yıl dönümünü kutlayacak. Tarihine yedi genel seçim, dört yerel seçim sığdırarak Türk siyasi hayatında en uzun süre iktidarda kalan parti oldu. Bu uzun soluklu istikrarın ardındaki başarının anahtarı sizce nedir?

AK Parti, milletin değerleri ile örtüşen ve uzun yıllardır milletimizin beklentilerini karşılayan ve çok büyük bir mücadelenin sonucunda buraya gelmiş bir parti. Bunun yanında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın ortaya koyduğu güçlü liderliğin ve milletin içinde, çekirdekten yetişme bir siyasetçi oluşunun da payı çok büyük. AK Parti 21 yıldır sürekli olarak milletimizin huzuruna somut projelerle çıkan, söz veriyse yapan, yapamayacağı şeyin ise sözünü vermeyen bir parti. Küresel, bölgesel ya da bize ait bir sorunun çözümü için vatandaşa sordüğümüzde, muhalif bile olsa “bunu çözerse yine Erdoğan çözer” dediğini görüyoruz.

AK Parti’nin iktidara geldiği ilk yılda Türkiye’de belli başlı sorunlar vardı. En büyük sorun alanları olarak terörle mücadele, ekonomi, siyasi istikrarsızlık, sosyal refah eksikliği ve toplumsal barış noktasında yaşanan gerilimleri sayabiliriz.

AK Parti, geçtiğimiz 21 yılda Türkiye’nin ekonomik büyümesini istikrarlı bir biçimde sağlayarak vatandaşlarının refah seviyesini yükseltmeyi başardı. Bir yandan da sosyal politikalarla eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik alanlarında kapsayıcı bir politika uygulayarak, sosyal adalet bakımından önceki dönemlerde yaşanan sorunları en aza indirmeyi başardı. Büyük altyapı, ulaştırma projeleri ise az önce bahsettiğimiz iki alanı desteklemiş oldu. Bu projelerin birçoğu Türkiye için rüya projelerdi. AK Parti bunları başardı. Siyasi istikrarın, iç ve dış politikada sergilenen tutarlı tutum hem seçmenin hem de yatırımcıların güvenine mazhar oldu. Son seçimlerde alınan sonuçların da bu bağlamda bir hayli anlamlı olduğunu görüyoruz.

Bundan sonra da 2053, 2071 gibi uzun vadeli vizyonumuz içinde planlı ve programlı çalışma anlayışı ile yolumuza devam edeceğiz. Milletin talep ve beklentileri rotamızı çezecektir. Bir yandan devletimizin standartlarını yükseltmeye, temel hak ve özgürlüklerini geliştirmeye devam ederken diğer yandan kalkınmamızı sürdüreceğiz ve yüksek gelirli ülkeler ligine gireceğiz. Türkiye Yüzyılı her alanda yeni hedefler ve atılımlar ile 85 milyonun sahiplenmesi ile gerçeğe dönüşecektir.

Yaşadığımız dönem, tabiri caizse Türkiye Yüzyılı’na bir geçiş dönemidir ve bu süreç, ileriye dönük ivmesel bir değişim ve dönüşümü de barındıran dinamik bir dönemdir. Biz tüm teşkilatımızla bu süreci vatandaşımızın huzuruna çeşitli platformlarla çıkararak anlatma çabası içerisinde idik. Bunu da iyi bir şekilde anlatabildiğimizi düşünüyorum.

SEÇİME YÜKSEK KATILIMLA DEMOKRASİ GELENEĞİNE SAHİP ÇIKTIK

AK Parti hem Cumhuriyetin ikinci yüzyılına matuf hem de yeni dönemde seçim beyannamesi olarak Türkiye Yüzyılı vizyonunu açıkladı. Beynamede sürdürülebilirlikten savunmaya, gençlikten kalkınmaya, sosyal politikalardan bilime her alanda konu başlıkları ayrıntılı bir şekilde değerlendirilmiş ve kapsayıcı bir vizyon ortaya konmuş olduğunu görüyoruz. Seçim sonuçlarında da milletin Türkiye Yüzyılı vizyonuna güvendiği sonucunu çıkarabiliriz. Siz seçim sonuçlarını Türkiye Yüzyılı vizyonu çerçevesinde nasıl değerlendirirsiniz?

Geçtiğimiz seçimlerde alınan sonuçlarını milletimize ve ülkemize hayırlı olmasını temenni ediyorum öncelikle. Yüzde 87 gibi rekor bir oranda katılımın sağlanmış olmasını; büyük bir demokrasi geleneğine sahip olduğumuz ve toplumsal ihtiyaçlarımıza sandıkta çözüm arıyor olduğumuza işaret etmesi bakımından çok değerli buluyorum. Bu sürecin şeffaf bir şekilde yürütülmesi için çaba gösteren her görüşten kardeşimize de emekleri ve demokrasiye bağlılıkları için yürekten teşekkür ediyorum. Seçim sonuçları itibarıyla, milletimiz seçimlerde gerek AK Parti’ye gerekse Cumhurbaşkanımıza ve Cumhuriyet İttifakı’na verdiği destekle ortak vizyonumuz olan Türkiye Yüzyılı’na onay vermiştir.

Yaşadığımız dönem, tabiri caizse Türkiye Yüzyılı’na bir geçiş dönemidir ve bu süreç yılları sari olacak, ileriye dönük ivmesel bir değişim ve dönüşümü de barındıran dinamik bir dönemdir. Biz tüm teşkilatımızla, bu süreci vatandaşımızın huzuruna çeşitli platformlarla çıkararak anlatma çabası içerisinde idik. Bunu da iyi bir şekilde anlatabildiğimizi düşünüyorum. Vatandaşımızın sosyal refahını arttırmak

için girdiğimiz bu büyük vizyon döneminde, yine vatandaşımızdan aldığımız destekle Cumhurbaşkanımızın liderliğinde bu süreci başarılı bir şekilde somut çıktılara dönüştürecek ve milletimizin istifadesine sunacağız.

Türkiye Yüzyılı, birbirini tamamlayıcı olarak gördüğümüz demokrasi ve kalkınma mücadelemizde yeni bir safhayı temsil etmektedir. Kendi içinde sorunlarını aşmış, teknolojik altyapısı güçlü, katma değeri yüksek bir ekonomi inşa etmiş, birliğini ve kardeşliğini pekiştirmiş güçlü bir ülke olarak 21. yüzyılın yükselen güçleri arasında yerimizi alacağız. Bir yandan demokratik standartlarımızı ve sosyal refahı artırırken, diğer yandan küresel düzeyde daha adaletli bir dünya için mücadelemizi farklı düzeylere taşıyacağız.

GELECEĞİN BAŞLIĞI; SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Türkiye Yüzyılı vizyonunda birçok başlık var; fakat kapsayıcılığı bakımından dünyada da en önemli gündem maddelerinden biri olan sürdürülebilirlik başlığı dikkati en fazla çekenlerden. Özellikle Sıfır Atık girişimi, tarımda inovasyon, yeşil finansmanın gelişimi, Türkiye'nin de üretimine başladığı TOGG gibi teknolojik atılımların yeşile yönlendirilmesi, nükleer güç santralleri, çevre koruma gibi unsurlar aslında sürdürülebilirliği alt başlıklarından. Ekosistemin bozulmaya başlamasına ve iklim değişikliğine karşı atılacak her adım şüphesiz hayati bir anlam ifade ediyor. Gelişmiş ülkelerin icraatlarıyla bir kıyaslama yapacak olursak, Türkiye Sürdürülebilir Kalkınma'nın neresinde? Yeni dönemde özellikle günlük hayatımıza bu konuyu entegre edebileceğimiz hangi çalışmalar bizi bekliyor?

Eski bir Kalkınma Bakanı olarak sürdürülebilir kalkınmanın 4 temel ayağının olduğunu söyleyebilirim. Bunları, ekonomik sürdürülebilirlik, sosyal sürdürülebilirlik, çevresel sürdürülebilirlik ve iyi yönetim şeklinde ana başlıklar halinde sıralayabiliriz. Bu başlıklardaki faktörler bir araya gelerek, gelecek nesillere daha adil ve yaşanılabilir bir dünya bırakmayı amaçlar. Her birinin bir diğerini etkilediği bu dörtlü sürdürülebilir kalkınma ayakları sadece ekonomiden ibaret değil elbette. Temel hak ve hürriyetlerin korunarak geliştirilmesi insan odaklı kalkınmanın olmasıyla ilgilidir.

Bu başlıklardan günümüzde belki de en çok gündemimizde olan başlığı hiç şüphesiz çevredir. Sahip olduğumuz kaynakların gelecek nesillere aktarılmasını, en başta nesiller arası adaletin de sağlanma zarureti bakımından çok önemsiyoruz. Hava ve su kirliliği, atıkların yönetimi ve geri kazanımı, biyolojik çeşitlilik gibi konularda özellikle son yıllarda ciddi girişimlerimiz bulunuyor. Bunun

Türkiye Yüzyılı, birbirini tamamlayıcı olarak gördüğümüz demokrasi ve kalkınma mücadelemizde yeni bir safhayı temsil etmektedir. Kendi içinde sorunlarını aşmış, teknolojik altyapısı güçlü, katma değeri yüksek bir ekonomi inşa etmiş, birliğini pekiştirmiş güçlü bir ülke olarak 21. yüzyılın yükselen güçleri arasında yerimizi alacağız ve daha adaletli bir dünya için mücadelemizi farklı düzeylere taşıyacağız.

yanında yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırımlarla bir yandan verimliliği arttırıyor, diğer yandan da uluslararası anlaşmaların gereklerini yerine getiriyoruz.

2053'e kadar malumunuz sıfır karbon hedefimiz var. Karbonsuz hayat, hiç şüphesiz birçok girdi maliyetini ciddi miktarda aşağı çekiyor. Bu da cari açığı, ciddi miktarda aşağı çekecek. Seçim beyannamemizde beni en çok heyecanlandıran başlıklardan bir tanesi de yeşil ekonomi başlığı idi. Bu anlayışın en büyük ürünü şüphesiz TOGG idi. Bunun yanı sıra Türkiye'nin hem Avrupa'da hem de dünyada yenilenebilir enerji alanında kat ettiği mesafeyi ve ulaştığı üretim kapasitesini de eklememiz gerekiyor. Önümüzdeki 5 yılda sıfır karbon hedefimize yönelik yine ciddi adımlar atarak nesiller arası adaletin sağlanması noktasında üzerimize düşeni yapacağız. Sürdürülebilir kalkınma hem kamunun hem özel sektörün hem de vatandaşlarımızın birlikte çalışmasını gerektiren uzun vadeli bir çalışmadır. Bu anlamda, toplumun tüm kesimlerinin katılımı ile bu stratejilerin hayata geçirilmesini teşvik etmeye devam edeceğiz.

ŞEKİL DEĞİŞTİRİP HIZLANAN DÜNYAYA AYAK UYDURACAĞIZ

Dijital devrim meselesi de Türkiye'nin gelişim göstermek istediği bir alan. Teknolojiyi tüketen bir konumdan onu üreten bir Türkiye'ye dönüşüm sürecinden bahsediyoruz. Öncelikli olarak kamusal alanda yaşanan dijital dönüşümden ve küresel rekabette Türkiye'nin konumundan bahsedebilir misiniz?

Türkiye, dijital dönüşüm alanında rekabet açısından son yıllarda altyapının iyileştirilmesi ve geliştirilmesi alanına önem vererek ciddi yatırımlar yaptı. Genç ve dinamik nüfusumuz

bu alanda bize dijital dönüşüm açısından büyük avantajlar sağlıyor. Son yıllarda e-devlet, e-ticaret, dijital ödeme sistemleri, büyük veri ve yapay zekâ alanında çok önemli adımlar attık. Bunların desteklenerek devam etmesi açısından önümüzdeki dönemde; dijital okur yazarlık, teknolojik alt yapının geliştirilmesi, veri güvenliği gibi alanlarda destekleyici politikalar geliştirmeye devam edeceğiz.

Türkiye; bu alanda kamunun öncülük ettiği, özel sektöre yön gösterdiği dünyadaki ender ülkelerden biri. Bir dönem için hayal olan dijital dönüşüm, e-devlet gibi kavramlar vatandaşımızın günlük hayatında istifade etmeye başlaması ile birlikte erişilebilir, rutin bir hizmet haline dönüştü. Kamu bu dönüşüme öncülük ederken buna STK'ların, özel sektörün ve akademi dünyasının da ayak uydurması gerekiyordu. Büyük oranda da başarılı olduğunu söyleyebilirim bu uyumun. Tabii bu devrimin uzun soluklu bir süreç olduğu da unutulmamalı.

Bir yıl içerisinde 300 binden fazla konutun teslimini hedefliyoruz.

Toplamda ise köy konutları ve diğer bölümlerle birlikte toplamda 850 bini aşkın bağımsız bölümü hak sahiplerine teslim etmiş olacağız. Bir yandan fiziki imar için kolları sıvarken bir diğer yandan da sosyal imarı unutmamamız gerekiyor.

Orada yaşayan kardeşlerimize, Aile Bakanlığımız, Sağlık Bakanlığımız, Diyanet İşleri Başkanlığımız, ilgili tüm kurum kuruluşlarımız ve STK'larımız vasıtasıyla destek sağlanıyor.

Pandemi ile birlikte tüm hayatımız değişti, dijital olan ihtiyaç da hem arttı hem de şekil değiştirerek hızlandı. Bu tip büyük liyakat, gayret ve kararlılık gerektiren işlerde bir bakıma kamunun öncülük etme gibi bir zarureti olabiliyor. Kamunun öncülük ettiği bu girişim ile birlikte birçok alanda da ciddi miktarda tasarruf etme imkanımız da oldu. E-devlet diğer yandan da sunulan hizmetlerin şeffaf olması nedeniyle kamuya olan güvenin artmasına da vesile oldu. Şimdi bu sürecin bir diğer aşaması olan yapay zekâ teknolojileri var. Bu konuda kurullarımız var, ilgili bakanlıklarımız kurumlarımız ve özel sektör girişimleri ile birlikte Türkiye, önümüzdeki birkaç yıl içinde iddialı projeleri ile adından sıkça bahsettirecek.

SAĞLIKLI VE GÜVENLİ DİJİTALLEŞME HEDEFİ

Dijitalleşme konusunu açmışken, tüm dünyayı etkisi altına alan yapay zekâ teknolojilerinden konuşalım isterim. Yapay zekâ ürünlerinin avantajları yanı sıra ciddi güvenlik sorunları doğurduğunu da biliyoruz. ChatGPT gibi sohbet robotları ya da sosyal medyada içerik üretme ya da manipüle aracı olarak kullanma adına başvurulan DeepFake gibi görüntü değiştirme teknolojileri yaygın hale gelmekte. Bu teknolojilerin sunduğu yararlar bir yana kamuoyunda güvensizlik doğurabilecek yönleri de mevcut. Türkiye, bu gibi olumsuzluk oluşturabilecek dijital akımlara karşı nasıl bir yol izleyecek?

Türkiye, bir yandan bütün bu gelişmeleri takip ediyor ve uyum içinde kendi altyapısını güçlendiriyor diğer yandan da yeni alanlara öncülük etmek için gerekli çalışmaları yapıyor. Teknolojik gelişimin baş döndürücü bir hızla geliştiği günümüzde bir yandan da çocuklarımıza, gelecek nesillerimize ve aile yaşantımıza verebileceği hasarları da dikkate alarak yürütüyoruz tüm bu çalışmaları. Bu gelişmeleri artışına eksisine bakarak, değerlendirerek yönetiyoruz. Özellikle çocuklarımızın, ailelerimizin mahremiyetleri ve yan etkileri noktasında sorun oluşturabilecek alanlarda çok hassas davranıyoruz. Bu alanda hem evrensel hem de ulusal düzeyde yasal düzenlemelere ihtiyaç var. Sürekli gelişen ve dinamik halde büyüyen bir alan olduğu için bu düzenlemeler, gereklilikler, sürekli olarak ihtiyaç olmaya devam edecek. Siyasal ve sosyal mühendislik amacıyla yürütülen bilinçli projeler, dezenformasyon saikiyle servis edilen içeriklerle mücadele noktasında yasal düzenlemeler yaptık. Bir yandan zararlı içeriklerle hukuk zemininde mücadele ederken bir yandan da özgürlüklere

Kira ve fiyat artışına yönelik alınan tedbirler, büyük oranda dönemsel dalgalanmaları ve fırsatçıları engellemeye yönelik adımlar. Kalıcı olarak bunların önüne geçmek için atmamız gereken ve planladığımız adımlar var elbette. En başta konut arzının artışını sağlamamız gerekiyor. Konut arzını ne kadar arttırsak fiyatlar da o denli dengede ve gerçekçi olacaktır. Bunu sağlamak için de konut maliyetlerini düşürmemiz gerekiyor.

müdahale etmeden, sağlıklı bilgi ve içeriğe erişimi destekliyor ve teşvik ediyoruz.

DURUŞUMUZ ÜLKELER TARAFINDAN DA ÖVGÜYLE DESTEKLENİYOR

Dış politikadan devam edelim isterim. Bir buçuk yıldır süren Rusya-Ukrayna Savaşı var. Sadece bölgesel olarak nitelendirilemeyecek bu savaşın küresel çaptaki olumsuz etkilerinin hafifletilmesinde Cumhurbaşkanımızın liderliğinde Türkiye'nin arabulucu yönü öne çıkıyor. Savaşın gidişatına bakacak olursak Türkiye bu rolü devam ettirmede kararlı mı?

Türkiye tüm muhatapları ile sağlıklı bir iletişim kurma çabasında. Buradaki düsturumuz, tüm devletlerle göz hizasında

eşitler arası ilişki kurmak. Gelişmişliğine, milletine, bulunduğu coğrafyaya bakılmaksızın tüm devletlerle aynı seviyede bir ilişkinin yürütülmesinin çok daha sağlıklı olduğunu düşünüyorum. Cumhurbaşkanımızın "Dünya Beşten Büyüktür" çağrısının bir yönü ile bunu temsil ettiğini düşünüyorum.

Cumhurbaşkanımız, Rusya-Ukrayna Savaşı sürecinin bize yansıyan boyutlarını da bu prensip doğrultusunda ilk baştan beri taraf olmadan, titizlikle ve tüm dünyaya büyük bir diplomasi dersi vererek yürüttü. Her iki tarafla da iletişimi kesmeden çok büyük çaba sarf ederek, sadece bölgemiz için değil tüm dünya için gerek esir takası gerek tahıl koridorunun açılması gibi anlamlı, somut çıktılar oldu. Bizim asıl derdimiz, tarafların birbiri ile iletişim kurabilmesi ve dünya için bölgenin istikrarı. Cumhurbaşkanımız, sürdürdüğü bu örnek diplomasi tavrını devam ettirmekte de kararlı tabii ki. Buna sadece biz değil dünyanın her yerinden hem Ukrayna hem Rusya'nın yanında yer almış ülke liderlerinden de büyük bir övgü ile bahsedildiğini biliyoruz. Bu tutarlı tutum hem iki ülke için hem bölgemiz için hem de dünya barışı için çok ama çok kıymetli bir duruş. Savaşın sona ermesi için yapılan her türlü girişimi takdir ediyor, Cumhurbaşkanımızın çağrısına destek olmaya davet ediyoruz.

DEMOKRATİK DEĞERLER MASKESİNE SİGINAMAZLAR

Türkiye son dönemde İsveç örneğinde de görüldüğü gibi bazı devletlerin terör örgütlerine destekleri ve İslam düşmanı saldırılara gösterdikleri toleransa karşı net bir duruş sergiliyor. Türkiye'nin gerek ulusal güvenliğini korumak gerek İslam'ın kutsal değerlerine saldırıları durdurmaya yönelik bundan sonra atacağı adımlardan bahsedebilir misiniz?

Kur'an-ı Kerim'e, kutsal kitabımıza, dinimize ve Müslümanlara olan bu tip saldırılar aslında yüz milyonlarca insanı rencide etmeye, ötekileştirmeye yönelik düşmanca saldırılardır. Bu tip olaylar, hoşgörüsüzlük ve ayrımcılığı teşvik eden ifade hürriyeti ile asla mazur gösterilemeyecek tavrılardır. İslam düşmanlığı en son, kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim'in İsveç'te yakılması girişimi şeklinde karşımıza çıktı. Bunun kabul edilebilir, görmezden gelinemez bir yanı elbette yoktur. İslamofobi, yabancı düşmanı bir saldırıdır ve esas itibarıyla nefret suçu teşkil eden, aynı zamanda ırkçı bir yaklaşımı ortaya koyan, dolayısıyla bütün bu vasıflarıyla baktığınız zaman bu saldırının, bu yapılan eylemin hiçbir şekilde ifade hürriyetiyle meşru gösterilmesi kabul edilemez. İsveç makamlarının ve İslam düşmanlığının yaşandığı tüm ülkelerdeki makamların bir an önce

Yeni dönemde ekonomi programımızın 3 temel bileşeni olacak. Birincisi bütçe disiplininin sürdürülmesi, ikinci başlık para politikasında fiyat istikrarının sağlanması ve enflasyonun kontrol altına alınması. Enflasyonu düşürmekte kararlıyız. Üçüncü olarak da Türkiye'nin kazanımlarını korumak, geliştirmek ve kalıcı hale getirmek için yapısal reformları birer birer hayata geçiriyoruz.

harekete geçmesini ve İslam düşmanlığına karşı gereğini yapmasını bekliyoruz. Bu çirkinliklerin yaşandığı anlarda, ilk olarak insani ve İslami tepkilerimizi ortaya koyuyoruz.

Ancak bunun bir de devletlerarası ilişkiler boyutu bulunuyor. İsveç'in NATO'ya üyelik sürecinde yaşadığı süreç bunun en bariz örneği. Teröristlere, nefret suçu işleyenlere, ırkçılığa, yabancı düşmanlığına tolerans göstermek, hiçbir şekilde bir ülkenin çıkarına bir durum olamaz. Bunları demokratik değerlerle de izah edemezsiniz. Bu tür hadiseler, gerçek anlamda ifade hürriyetini de demokratik değerleri de baltalayan hadiselerdir. Kutsal kitabımız, bu yapılan hakaretlerden dolayı değerinden en küçük bir şey kaybetmez. Ama bu tür nefret suçlarını işleyenler, ırkçı yaklaşım gösterenler ve bunlara sesiz kalanlar, bunları tolere edenler, kaybederler, kaybedecekler de. İsveç makamlarını ve bütün ilgilileri bir an önce harekete geçmeye ve bir daha bu tür "aşağılık" diyeceğimiz eylemlerin gerçekleşmesine engel olmaya davet ediyorum. Uluslararası camiaı da bu konularda, uluslararası hukuk oluşturma anlamında da çaba sarf etmeye çağırıyorum.

DÜZEN KURULDUKÇA DEPREM BÖLGESİNE DÖNÜŞLER HIZLANIYOR

2023 her ne kadar Türkiye'nin geleceğini şekillendirmesinde ve pozitif değişimlerin yaşanmaya başlanmasında önemli bir yıl olsa da elim bir olayla başladı diyebiliriz. 6 Şubat depremlerinden sonra devlet ve milletçe bölge halkının yaralarının hızla sarılması devam etmekte. Deprem bölgesindeki son durumu değerlendirir misiniz? Özellikle bölge halkının gündelik hayatına adaptasyonu, yapılan ve yapılacak olan konutlar ve yardımlardan bahsedebilir misiniz?

Öncelikle bir kez daha 6 Şubat Kahramanmaraş merkezli deprem felaketlerinde kaybettiğimiz vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına ve milletimize başsağlığı diliyorum. Afetin yaşandığı ilk dakikalardan itibaren sahip olduğumuz tüm kaynaklarımızı deprem bölgesi için harekete geçirdik. Arama kurtarma çalışmalarından sonra; kalıcı barınma sorununun giderilmesi, altyapı ihtiyacının giderilmesi ile ekonomik ve sosyal imar şeklinde 3 ana başlıkta bu çalışmaları ele aldık. Bir yıl içerisinde 300 binden fazla konutun teslimini hedefliyoruz. Toplamda ise köy konutları ve diğer bölümlerle birlikte toplamda 850 bini aşkın bağımsız bölümü hak sahiplerine teslim etmiş olacağız. Bayramda da deprem bölgesindeki çalışmaları incelemek üzere Adıyaman ve Kahramanmaraş'ta bulunduk. Bir yandan fiziki imar için kolları sıvarken bir diğer yandan da sosyal imarı unutmamamız gerekiyor. Orada yaşayan kardeşlerimize, Aile Bakanlığımız, Sağlık Bakanlığımız, Diyanet İşleri Başkanlığımız, ilgili tüm kurum kuruluşlarımız ve STK'larımız vasıtasıyla ziyaret edilerek destek sağlanıyor. Hem de kalıcı konutların yapılmaya başlanması ile deprem bölgesine geri dönüşlerin olduğunu görüyoruz. Konutlar teslim edildikçe, yaşam ortamı ve yatırım ortamı geliştirildikçe vatandaşlarımız yuvalarına kavuştukça buradaki hem sosyal hayatın hem de ekonomik hayatın tekrar eskisi gibi canlanacağını bekliyoruz. Bu zor süreci milletimizle birlikte atlarmaya yaralarımızı birlikte sarmaya gayret ettik. Sürecin en başından beri bu yaraya merhem olmaya çalışan herkese tekraren kalbi şükranlarımı sunuyorum.

FİYAT ARTIŞLARINA YÖNELİK PLANLARIMIZ VAR

Seçimler sonrasında millet Cumhurbaşkanı Erdoğan yönetimine güvenini tazeledi

ve yeni dönem ekonomi politikaları uygulanmaya başlandı. Siz de geçtiğimiz günlerde enflasyon ile mücadelede kararlı olduğunuzu vurguladınız. Bununla beraber vatandaşın temel gündemi kiralar ve konut fiyatları gibi konular. Bunlarla ilgili kira artış oranlarını sabitleme dışında bir planınız var mı? Yeni dönemde nasıl bir süreç yönetimi ön görüyorsunuz?

Kira ve fiyat artışına yönelik alınan tedbirler, büyük oranda dönemsel dalgalanmaları ve fırsatçıları engellemeye yönelik adımlar. Kalıcı olarak bunların önüne geçmek için atmamız gereken ve planladığımız adımlar var elbette. En başta konut arzının artışını sağlamamız gerekiyor. Temel bir iktisat prensibi olarak, konut arzını ne kadar artırırsak fiyatlar da o denli dengede ve gerçekçi olacaktır. Bunu sağlamak için de konut maliyetlerini düşürmemiz gerekiyor. Yeni konut teknolojilerini TOKİ marifetiyle biliyorsunuz uzun yıllardır kullanıyoruz. Bunu yaygınlaştıracacağız. Bunun yanı sıra bir dizi değişik başlıktaki dönüşüm projelerini destekliyoruz. Önümüzdeki aylarda bu girişimlerimizin somut sonuçlarını göreceğiz. Bir yandan da fırsatçılara da göz açtırmayacağız. Ayrıca, bu dönemde kiracıların yanında olduğumuzu gösteren bir anlayış içinde yüzde 25 kira artış tavanı kararını bir yıl daha uzatıyoruz. Enflasyonu düşürme sürecimiz ve arz yönlü politikalarımız ile bu geçici tedbirlere de gelecekte ihtiyacımızın kalmayacağını düşünüyorum.

Başta enflasyon ve döviz konusu olmak üzere, ekonomi ile ilgili genel gidişatın ne zaman dengeye oturacağını ön görüyorsunuz?

Belli çalışmalarla göreve başladığımız günden itibaren disiplinli bir şekilde para ve maliye politikalarında adımlar attık.

Eylül'de açıklayacağımız Orta Vadeli Program (OVP) ile birlikte ortaya koyacağımız yapısal reformları çok önemsiyoruz. Bu programın orta vadeli somut sonuçları ve beklenti kanalı ile oluşturacağı etkiler şeklinde iki temel sonucu olacak. İkinci başlıkta bahsettiğimiz beklenti kanalı ile oluşacak etkilerini hemen göreceğiz. Orta vadede ise somut olarak ekonomik istikrarı sağlayacak, rekabet ve verimliliği arttıracaktır. Açıklayacağımız OVP yatırım, istihdam, üretim ve ihracat hedeflerini gözetilen bir yapıda olacak.

Yeni dönemde ekonomi programımızın 3 temel bileşeni olacak. Birincisi bütçe disiplininin sürdürülmesi. Türkiye'de, tarihi olarak bütçe açıklarının milli gelire oranı makul şekilde seyretti. Bu sene deprem etkisiyle bu oran artacaktır ancak bu bir sefere mahsus bir etkidir. Deprem hariç bütçe açıklarının Avrupa Birliği standartları çerçevesinde şekillenmesi için gerekli tedbirler alınmıştır. Mali sürdürülebilirlik yolunda bu kararlılığımız devam edecek. İkinci başlık para politikasında fiyat istikrarının sağlanması ve enflasyonun kontrol altına alınması. Para politikasını, enflasyonu orta vadede kontrol altına almak için şekillendiriyoruz. Parasal sıkılaştırmanın ilk adımlarını geçen ay attık. Para ve maliye politikalarına bütüncül bir bakış açısıyla Türkiye enflasyonu düşürmekte kararlıdır. Nihai amacımız enflasyonun da faizlerin de düşük düzeylere indirilmesidir. Üçüncü olarak Türkiye'nin kazanımlarını korumak, geliştirmek ve kalıcı hale getirmek için yapısal reformları da birer birer hayata geçiriyoruz. Eylül'de açıklayacağımız OVP kamuoyu için bir yol haritası ortaya koyacaktır. Ekonominin en büyük düşmanı belirsizliktir. OVP öngörülebilirliğini arttırmak ekonomik atılımlarımızı sağlam ve şeffaf bir zemine kavuşturacaktır. **K**

Türkiye, enerji alanında iş birliğini artırmak, bölgesel barışa ve iş birliğine hizmet etmek, kendisinin ve bölge ülkelerinin enerji arz güvenliklerini geliştirmek için Hazar bölgesi, Irak ve Doğu Akdeniz'deki doğal kaynakların Avrupa'ya ve dünya pazarlarına iletilmesi noktasında yapıcı çabalarını geçmişten bugüne istikrarlı şekilde sürdürmektedir.